

Obsah

Představení spolku	4
Čemu se věnujeme	5
Co jsme dokázali v roce 2018	6

OSVĚTOVÁ A POPULARIZAČNÍ ČINNOST

Hranice architektury – cyklus veřejných debat	6
Noc venku 2018	8
Praha – moje město?!	9
Bezdomovectví a veřejný prostor v rámci Noci venku 2018	10
Publikace Bezdomovectví a veřejný prostor	11
Přednáška Bezdomovectví na konferenci Co je to udržitelná architektura?	12
Young Adults Homelessness from Architect's Perspective, Aalto University, Helsinki	13
Architektonický workshop na Bedřišce v Ostravě	14
Promítání filmu Tahle země není pro chudý	16
Ostfalia for Applied Arts	17
Drazí architekti... Vliv architektury na život Prahy 7	18
Workshop s klientkami Farní charity Praha 1 Nové Město	19

MEZIOBOROVÁ SPOLUPRÁCE

Moderování debaty Bydlení především – pojďme najít řešení	18
Moderování diskuse Sherwood pro všechny	19
Gratias Tibi – nominace pro Marka Siváka	22
Veřejná šatní skříň	23

INICIOVÁNÍ A REALIZOVÁNÍ PROJEKTŮ VE VEŘEJNÉM PROSTORU

Zažít město jinak v podchodech pod Hlávkovým mostem 2018	24
3, 2, 1, ...Wave! - projekt pro otevřenou výzvu festivalu Landscape 2018	25

PREZENTACE

Festival We Love Public Space v Rotterdamu	26
Den architektury Jeseník – debata o veřejném prostoru	27

DALŠÍ ÚSPĚCHY

321 Dílna	28
Vizuální identita	29
Spolupracujeme	30
Mediální ohlasy	31
Vize pro rok 2019	33
Orgány spolku a členové spolku	34
Hospodaření	35
Poděkování	36
Kontakt	36

Představení spolku

Architekti bez hranic sdružují mladé architekty a designéry se zájmem o veřejný prostor a sociální přesahy architektury. Spolek usiluje o zlepšení kvality veřejného prostoru, zvýšení zájmu veřejnosti o témata spojená s architekturou a iniciuje a realizuje projekty pro znevýhodněné lidi. Ambicí platformy je stát se členem mezinárodní sítě obdobných organizací Architectes sans frontières.

„Je pro nás důležité prostředí, ve kterém žijeme. Snažíme se využít našeho vzdělání a schopností tak, abychom naše okolí kultivovali a podíleli se na vytváření podmínek pro spokojený život.“

Karolína Kripnerová
Zakladatelka Architektů bez hranic

Vojtěch Sigmund
Zakladatel Architektů bez hranic

Čemu se věnujeme...

Architektura je okrajovým tématem, architekt je nadstandardním odborníkem

Když přijde na architekturu,
veřejnost si často klade otázky typu...
„Je architekt pro můj projekt vůbec potřeba?“
„Nebude to jen zbytečné prodražení projektu?“
„Čím vším se architekt vůbec zabývá?“

Architekt není uznávaným odborníkem v sociálních otázkách

Zásadní problémy dnešní společnosti jako je stav
demokracie či bezdomovectví bezprostředně souvisí
s kvalitou veřejného prostoru a s dostupností bydlení.

Architekt je profesí, která se těmito tématům věnuje, ale přesto není tento sociální rozměr
navrhování dostatečně přítomen jak ve studijních osnovách, tak v reálných projektech.

První příčinu tohoto stavu vidíme v historické diskontinuitě – během čtyřiceti let socialismu
nebyla architektura a veřejný prostor důležitým tématem. Veřejný prostor jako prostor demokracie
byl cíleně opomíjen, architektura jako tvorba umělecká (individualistická) byla degradována
na projektování v masových pracovištích.

Druhou příčinu vidíme v neoliberálním vývoji porevoluční společnosti.

Společnost nevnímá architekta jako samozřejmou součást procesu tvorby prostorů (soukromých
i veřejných). Architekti zapomínají na společenskou zodpovědnost, která vyplývá z jejich profese.
Veřejný prostor se potýká s mnohými problémy – zanedbanost, nefunkčnost, komercializace
či vylučování některých skupin společnosti.

Příspěvkem Architektů bez hranic ke zlepšení tohoto stavu je osvětová a popularizační činnost
(pořádání přednášek pro veřejnost, publikační a akademická aktivita), navazování kontaktů
s odborníky z jiných profesí, iniciování a realizování projektů ve veřejném prostoru.

Co jsme v roce 2018 dokázali...

Hranice architektury – cyklus veřejných debat

Spolek zrealizoval celoroční cyklus přednášek na aktuální témata, která souvisí s architekturou a veřejným prostorem. K debatě byli pozváni dva odborníci – jeden z řad architektů a urbanistů a druhý byl odborníkem ve svém oboru, například urbanista, sociální kurátor a nebo sociální geografa. Důležitou roli mělo během večera publikum, které do debaty mohlo vstupovat a klást otázky. Večerem rovedly moderátorky ze spolku. Po formální části večera pokračovala debata v přátelském, neformálním duchu.

Témata byla následující

Lidé bez domova a veřejný prostor

(Ing. arch. akad. arch. Jiří Klokočka,
PhDr. Pavel Pěnkava – sociální kurátor)

Komericializace veřejného prostoru

(Ing. arch. Anna Beata Hábllová, Ph.D.,
Mgr. Michal Lehečka – urbánní antropolog)

Společenská odpovědnost architektury

(Ing. arch. Miroslav Vodák,
Mgr. Petr Borecký – starosta města Úvaly)

Funkční turismus

(Mgr. Kristýna Drápalová, t. č. působící na IPR Praha,
RNDr. Michaela Pixová, Ph.D. – sociální geografa)

Diskuse se těšily velkému zájmu posluchačů, pokaždé byl plný sál (až 60 lidí).

Z večerů byly pořízeny videa, fotografie a textový záznam, v roce 2019 vzniká tištěná publikace. Projekt se uskutečnil i díky Nadaci české architektury, která projektu udělila grant ve výši 20 000 Kč.

*Hranice architektury – Společenská odpovědnost architektury
(zleva Ing. arch. Karolína Kripnerová, Mgr. Petr Borecký, Ing. arch. Miroslav Vodák, Ing. arch. Alžběta Stodolová)
foto: Jakub Linhart*

V projektu se povedl náš záměr – rozpoutat mezioborovou debatu na zvolená témata, která zaujme veřejnost. Naučili jsme se organizovat večery pro velkou skupinu lidí či moderovat diskusi s odborníky. V roce 2019 chystáme pokračování tohoto projektu.

*Koordinátor projektu: Karolína Kripnerová
Tým: Karolína Kripnerová, Alžběta Stodolová, Jakub Mikuláščík, Vojtěch Sigmund,
Martin Chudíček, Markéta Jestřáblová*

Noc venku 2018

Již na sklonku roku 2017 byli Architekti bez hranic osloveni neformálním uskupením Bezdomovci, lidé jako my (BLJM) ke spolupráci na pražské mutaci celorepublikové akce Noc venku. Noc venku je kulturně osvětová akce zaměřená na zviditelnění problematiky života lidí bez domova.

„Smyslem akce, kterou pořádají organizace poskytující pomoc lidem bez domova, je bořit předsudky ve vnímání bezdomovectví.“

Martin Chudiček
Koordinátor projektu

Sedmý ročník akce Noc venku se uskutečnil v Praze 22. listopadu od 17 hodin do rána následujícího dne v Pražském kreativním centru na Staroměstském náměstí. Kromě ústředního bodu – přenocování venku – program zahrnoval výstavy, koncerty, filmy, divadlo, živou knihovnu, přednášky a diskuse. Před půlnocí se uskutečnil workshop zaměřený na přípravu noclehu venku.

Podtitulem „Prosíme, nerušit“ letos organizátoři v Praze upozornili na problém kriminalizace zjevného bezdomovectví a skutečnost, že policie řeší více spaní venku než pouliční kriminalitu. Inspirací se staly mimo jiné i události spojené se snahou vyhánět pospávající lidi bez domova v parku před Hlavním nádražím.

Dobrovolné vstupné ve formě ponožek, rukavic, čepic či starých funkčních mobilů bylo následně předáno lidem bez domova. Kromě organizačních úkonů se ABH podíleli také na organizaci panelové diskuse na téma Bezdomovectví a veřejný prostor, kde přednesli i jeden z příspěvků.

V projektu se povedl záměr popularizovat téma Bezdomovectví mezi širší veřejnost a poučit ji o některých faktech a snad i vyvrátit některé omyly. Naučili jsme se spolupracovat s mnoha organizacemi, navázali jsme cenné kontakty. V roce 2019 budeme podporovat organizaci dalšího ročníku Noci venku.

Koordinátor projektu: Martin Chudiček

Tým: Martin Chudiček, Karolína Kripnerová, Vojtěch Sigmund

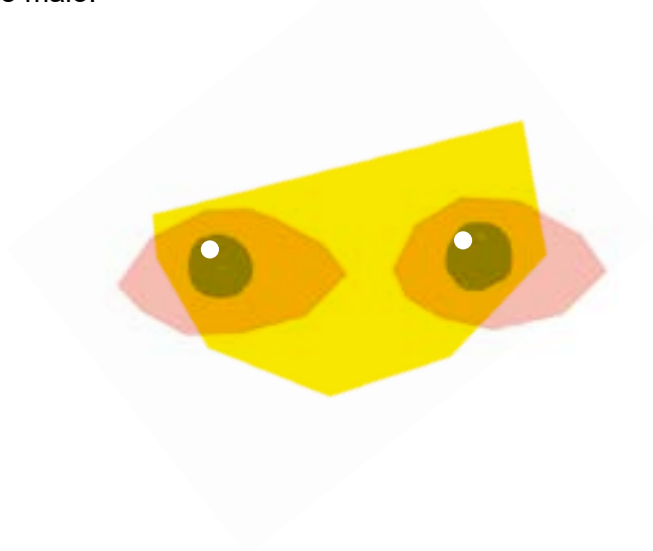
Fotografická výzva Praha – moje město?!

Architekti bez hranic vysali fotografickou výzvu, ve které veřejnost dokumentovala proměnu centra Prahy vlivem turismu. Sešlo se na čtyřicet fotografií, ze kterých bylo vybráno dvanáct nejlepších. Vernisáž fotografií proběhla během odpoledne Zažít město jinak v podchodech na Vltavské 2018.

foto: Anna Solcová

Téma fotografické výzvy se ukázalo být poměrně složité. Možná byla i nevhodně zacílena propagace projektu. Ačkoli ohlas byl poměrně příznivý („ano, něco vám pošlu“, „to je důležité téma“), fotografií, které by vyhovovaly zadání, se sešlo poměrně málo.

*Koordinátor projektu: Karolína Kripnerová
Tým: Karolína Kripnerová, Jakub Mikuláščík*

Přednášky a panelová diskuse na téma Bezdomovectví a veřejný prostor v rámci Noci venku 2018

Jedním z programů Noci venku 2018 byly přednášky a panelová diskuse na téma Bezdomovectví a veřejný prostor. Architekti bez hranic tento program organizovali. Uskutečnil se díky podpoře Ministerstva práce a sociálních věcí.

Program uvedl iniciátor akce, zástupce Ministerstva – Jakub Dutka. Poté přednesl příspěvek Aleš Strnad z organizace Naděje spolu s Vojtěchem Fidlerem, který má osobní zkušenost z ulice. Navázala Karolína Kripnerová s architektonickým pohledem na veřejný prostor ve vztahu k lidem bez domova a znevýhodněným skupinám obyvatel. Závěrečný příspěvek měla Martina Veverková z Charity ČR, která informovala o analýze vyhlášek a zákonů, která města vzhledem k debatovanému tématu zavádějí.

**Osvětová
a popularizační
činnost**

Na přednášku přišlo široké publikum a po příspěvcích následovala dlouhá a poměrně živá debata. V roce 2019 budeme pracovat na textových verzích příspěvků.

*Koordinátor projektu: Vojtěch Sigmund, Karolína Kripnerová
Přednášející: Karolína Kripnerová*

Publikace Bezdomovectví a veřejný prostor

Spolku se v roce 2018 podařil velký úspěch - navázal spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí. Architekti bez hranic dostali na starost organizaci a realizaci elektronické publikace na téma Bezdomovectví a veřejný prostor. Součástí práce byl i veřejný seminář na dané téma.

Obsahem knihy budou čtyři texty odborníků z různých oborů. Na projektu pracují Aleš Strnad, DiS. (vedoucí terénního programu Naděje), Mgr. Barbora Bírová (poradkyně pro ukončování bezdomovectví Platformy pro sociální bydlení), Mgr. Petr Vašát, Ph.D. (výzkumný pracovník Sociologického ústavu Akademie věd), Ing. arch. Karolína Kripnerová a Ing. arch. Vojtěch Sigmund (zakladatelé organizace Architekti bez hranic a doktorandi Fakulty architektury ČVUT v Praze).

Práce na odborné knize ve spolupráci s kolegy z jiných oborů je pro ABH velkou zkušeností. Kniha vyjde v roce 2019. Těšíme se na výsledek.

*Koordinátor projektu: Vojtěch Sigmund, Karolína Kripnerová
Přednášející: Karolína Kripnerová*

Přednáška Bezdomovectví na konferenci Co je to udržitelná architektura?

Ústav navrhování II Fakulty architektury ČVUT pořádal v prosinci 2018 konferenci na téma Co je to udržitelná architektura? Svůj pohled na tuto otázku představila také Karolína Kripnerová, a to v příspěvku s názvem Architektura a bezdomovectví.

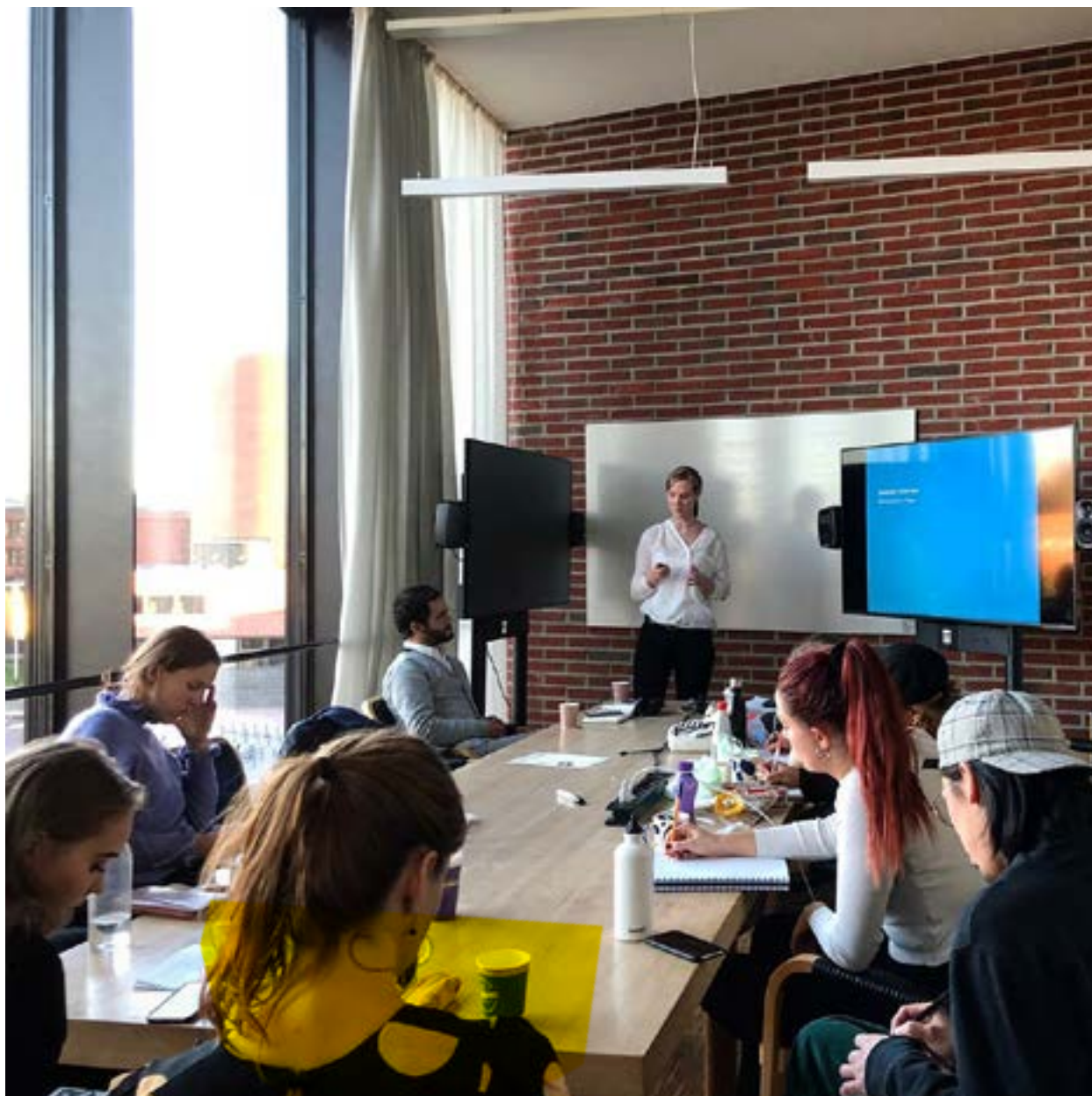
Konference se těšila poměrně vysokému zájmu účastníků, a to jak z řad architektů, tak i z jiných profesí. Odpovídal tomu i program konference, kde vystoupili vedle zahraničního hosta – MA Pabla Riquelme (designéra města Helsinek), také například psycholog Richard Jedon či historik a teoretik architektury Ondřej Hojda.

Přednášející: Karolína Kripnerová

Young Adults Homelessness from Architect's Perspective Přednáška a workshop na Aalto University v Helsinkách

Zahraniční přednášku a workshop se studenty Aalto University vedla Karolína Kripnerová, která se studenty bavila o tématu mladých lidí ohrožených bezdomovectvím z perspektivy architekta. Helsinští studenti magisterského stupně architektury a designu měli navrhovat adaptaci stávající obytné čtvrti Helsinek na komunitní bydlení, ve kterém najdou místo i mladí lidé ohrožení sociálním vyloučením.

Uvedený workshop je zasvětil do tématu a (doufejme) přinesl podněty k zamyšlení.

Přednášející: Karolína Kripnerová

Architektonický workshop na Bedřišce v Ostravě

Pod heslem „Společně proměníme“ proběhl od 28. do 31. srpna 2018 v ostravské kolonii Bedřiška architektonický workshop, jehož cílem bylo připravit alternativní plán revitalizace této diskutované lokality. Radnice plánovala stávající domy zbourat a místní obyvatele vystěhovat. Ti proto ve spolupráci s odborníky ukázali jiné způsoby, jak lze s čtvrtí naložit. Výsledky workshopu byly představeny 31. srpna v 16 hodin na Bedřišce za účasti primátora města Ostrava Ing. Tomáše Macury a stávající starostky ostravského městského obvodu Mariánské Hory a Hulváky Ing. arch. Liany Janáčkové.

Celkem čtyři týmy složené ze studentů, architektů, grafiků, sociálních pracovníků a urbanistů pobývaly od 28. do 31. srpna 2018 v ostravské osadě Bedřiška v Mariánských Horách a Hulvákách. Jejich cílem bylo zpracovat návrhy na revitalizaci lokality takovým způsobem, aby nebyla nutná ani demolice stávajících domů, ani vystěhování jejích obyvatel, ba naopak, aby její obyvatelé na proměně lokality sami participovali. Každý tým se lokalitou zabýval z jiného hlediska podle zaměření jednotlivých lektorů. Obyvatelé Bedřišky byli do diskuzí s odborníky zapojeni také. Vojtěch Sigmund (Architekti bez hranic) vedl tým zaměřený na participaci obyvatel.

foto: Ondra Kozák

Kromě práce na revitalizačním plánu byly na programu také přednášky a diskuze, kterých se zúčastnila i veřejnost. Antropolog Petr Kupka vedl přednášku na téma hnutí za bydlení a organizace zezdola v politickém kontextu, Lenka Kužvartová promluvila o angažované architektuře a kolektivních domech a Vojtěch Sigmund prezentoval koncept zapojení obyvatel sociálního bydlení do jeho stavby a procesu návrhu.

Workshop pořádal architekt Ondřej Turoň, iniciativa Probuď domy ve spolupráci s Ostravskou univerzitou, Architektury bez hranic, pracovníky Bílého nosorožce o. p. s., Vzájemným soužitím Ostrava, podporovateli a sympatizanty Bedřišky z řad odborné veřejnosti a také samotnými obyvateli Bedřišky. Finančně byl workshop podpořen Nadací Via z programu Rychlé granty.

Workshop byl úspěšný a podpořil dlouhodobou aktivitu komunity na Bedřišce. Rada města Ostravy schválila zadání technicko-ekonomické analýzy stavu domů na Bedřišce a tím oddálila původně plánovanou demolici domů.

Přednášející: Vojtěch Sigmund

Promítání filmu **Tahle země není pro chudý (No Country for the Poor)**

Architekti bez hranic přinesli do Prahy film o maďarské organizaci AVM – A Város Mindenkié – The City is For All (Město je pro všechny), která soustavně upozorňuje na nedostupnost bydlení a pomáhá v tíživé situaci lidem bez domova a lidem, kterým bezdomovectví bezprostředně hrozí.

Film se promítal v Praze v době krátce poté co v Maďarsku vešla v platnost novela ústavy, která kriminalizuje bezdomovectví. Promítání spolek realizoval spolu s iniciativou Bydlet – žít – Iniciativa za dostupné bydlení.

NO COUNTRY FOR THE POOR – PBS POSTER, zdroj: docdays.de/en/project/no-country/

Propagace promítání vzbudila poměrně velký zájem, na samotné promítání však dorazila v prosincových dnech asi jen desítky diváků.

Koordinátor projektu: Karolína Kripnerová, Vojtěch Sigmund

Workshop se studenty Ostfalia for Applied Arts

Na základě výzvy ze strany Miloty Sidorové proběhla dne 18. 10. 2018 přednáška a debata v terénu se studenty university Ostfalia for Applied Arts. Předmětem byl urbanistický vývoj okolí metra Vltavská s přihlédnutím k různým sociálním aspektům daného místa. Akce proběhla v anglickém jazyce.

foto: Karolína Plášková

„Přednáška i debata byla velmi úspěšná. Se studenty se podařilo navázat aktivní rozhovor, který byl přínosem pro všechny. Studenti měli možnost pochopit vývoj v dané lokalitě a zároveň zvědavými nezaujatými pohledy otevřeli mnoho nečekaných otázek.“

Alžběta Stodolová
Přednášející

Přednášející: Alžběta Stodolová

Drazí architekti... Vliv architektury na život Prahy 7

Architekti bez hranic byli vyzváni k organizaci doprovodného programu k výstavě Drazí architekti... — Etika architektury, která se konala ve dnech 10. 10. – 26. 10. 2018 v Galerii Jaroslava Fragnera. Vzhledem k dlouhodobému zájmu o okolí metra Vltavská a přidružených míst bylo rozhodnuto zorganizovat komentovanou procházku s názvem Drazí architekti... // Vliv architektury na život Prahy 7.

Cílem bylo představit návštěvníkům širší souvislosti sledovaných míst (Vltavská, nádraží Praha-Bubny, Holešovická tržnice, Strossmayerovo náměstí, nábreží, podchody pod Hlávkovým mostem), které jsou výsledkem mnoha vlivů – urbanisté plánují ulice, architekti domy, komunisté obrovské komunikace, lidé bez domova obydíjí prostory pod nimi, politici ruší nádraží, kavárníci otevírají a zavírají kavárny, stanice metra je umístěna na zdánlivě nepochopitelných místech. Cílem bylo přimět návštěvníky k zamyšlení nad reálným fungováním měst.

foto: Karolína Plášková

Pravděpodobně kvůli nedostatečné propagaci ze strany hlavních organizátorů (autoři výstavy a Fragnerova galerie) na komentovanou prohlídku nikdo nepřišel. Vydali jsme se tedy na průzkum dalších míst s cílem rozšířit naše znalosti a zjistit aktuální vzhled. Téma je zcela jistě zajímavé, ale pro příště je nutné ho lépe prezentovat veřejnosti.

Přednášející: Alžběta Stodolová

Workshop s klientkami Farní charity Praha 1 Nové Město

V září jsme společně s Farní charitou Praha 1 Nové Město vedli workshop pro ženy v ohrožení v komunitním centru Žitná. Tématem této dílny byla výroba domu snů.

foto: Markéta Jestřábová

Koordinátor projektu: Alžběta Stodolová, Markéta Jestřábová

Moderování debaty Bydlení především – pojdme najít řešení

Akce Bydlení především - pojdme najít řešení měla za cíl vyvolat konstruktivní diskuzi mezi lidmi, kteří bydlení nemají, a těmi, kteří mohou jeho dostupnost ovlivnit.

Na debatu byli pozváni zástupci demokratických stran, které kandidovaly v komunálních volbách (experti pro sociální oblast), ale také skupiny lidí jako senioři, matky samoživitelky, mladí dospělí vycházející z dětských domovů, lidé s postižením, s duševním onemocněním a další.

Mezioborová
spolupráce

Diskuse byla o tom, jaká bude situace po volbách, v době, než bude platit zákon o sociálním bydlení a kdy jsou v rozpočtu vyhrazeny peníze pro zřizování obecních bytů. Kdo bude mít na bydlení nárok? Dostane se na všechny?

Akci organizovaly organizace Asistence o. p. s. spolu s Aslido, z. s. Součástí programu byla kromě diskuse se zástupci politických stran i výstava, koncert, divadlo a diskuze v menších kruzích.

Bydlení především, zdroj: facebook.com

Moderátor: Vojtěch Sigmund

Moderování diskuze Sherwood pro všechny

S potěšením jsme přijali pozvání moderovat veřejnou debatu ve Vrchlických sadech, která se uskutečnila jako reakce na represivní politiku Prahy. Bezpečnostní agentura měla za úkol domlouvat bezdomovcům a lidem, kteří park znečišťují. Součástí opatření, které měla zlepšit udržování pořádku v parku u Hlavního nádraží v Praze byl i nový návštěvní řád, který zapovídal „užívat mobiliář způsobem budícím veřejné pohoršení nebo osobami, které budí veřejné pohoršení“. Pozvání k diskusi přijal i radní Daniel Hodek, zodpovědný za „jarní úklid“ v pražském Sherwoodu.

foto: Petr Zewlak Vrabec

Moderátor: Vojtěch Sigmund

Gratias Tibi – nominace pro Marka Siváka

Nominovali jsme na prestižní ocenění Gratias Tibi, které hodnotí dobré skutky, devatenáctiletého vedoucího komunitní zahrady Zahrádka na balkoně v ulici Zelenky-Hajského na pražském Žižkově.

Zahrádka na balkoně v ulici Zelenky-Hajského je úžasným komunitním prostorem. Lidé se tu scházejí, pečují o květiny a můžou si také něco vyrobit nebo opravit. Téměř 30 lidí se stará nejen o komunitní zahrádku a šatní skříň na druhé straně ulice, ale ve sklepě domu si také vytvořili kutilskou dílnu. Mezi další aktivity této komunity patří také osazování záhonů kolem stromů před domem v ulici Zelenky-Hajského.

Vedoucí komunitní zahrady, devatenáctiletý Marek Sivák, ji založil před sedmi lety. Tehdy začínal na vlastním balkoně s výhledem do vnitrobloku žižkovských domů. Pak se rozhodl, že by se podobným způsobem dal využít i zanedbaný vnitroblok. Komunitní zahrada je určená lidem z okolí, sociálně slabším a lidem bez domova, kteří nemají kam jít. Ve sklepení domu založil před dvěma lety Marek Sivák komunitní dílnu, kde si lidé mohou vypůjčit nářadí nebo něco opravit. Nářadí je v dílně zadarmo k dispozici. Stačí, aby se lidé předem nahlásili a poté zapsali do výpůjční listiny. Spolu s Markem Sivákem se na chodu komunitní zahrady i dílny podílí asi dvacítku lidí. Někteří z nich jsou už v důchodovém věku a péče o sousedské centrum je pro ně zpestřením.

Veřejnou šatní skříň, která stojí přes ulici od Sivákova domu, dodali lidé ze skupiny Architekti bez hranic. Ti v Praze momentálně provozují šatní skříň dvě. Kromě té na Žižkově je další veřejná skříň na Pankráci vedle podniku Café Na půl cesty. Do skříňe může kdokoliv přinést nepotřebné oblečení a pomoci tak někomu, kdo má o čisté šaty nouzi. Za stejným účelem pořádají lidé z komunitní zahrady také několikrát do roka dobročinné „hrabárny“.

Česká televize o projektu Zahrádka na balkoně a Veřejné šatní skříni v ulici Zelenky-Hajského natočila krátký dokument. Ke shlédnutí [zde](#).

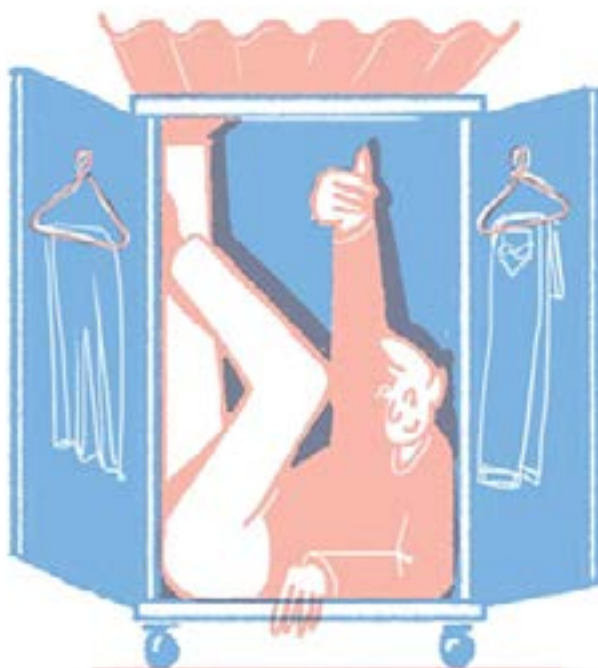
Marek se dostal do užšího výběru, moc mu gratulujeme!

Koordinátor projektu: Vojtěch Sigmund

Veřejná šatní skříň

Skříň běžného člověka přetékají šatstvem. Nakupujeme ho až pětkrát více než před čtyřiceti lety. Textilní průmysl se tak dostal na druhou příčku, co se znečišťování planety týče. Na plýtvání s oblečením se snaží upozornit experimentální streetartový projekt Veřejná šatní skříň. Princip sdílení je jednoduchý. Skříň můžete naplnit nejen nepotřebným oblečením či obuví, ale můžete sem přinést třeba i nádobí, knihy, drobné elektro a trvanlivé potraviny. Veřejné šatní skříně sice využívají převážně sociálně slabší lidé a lidé bez domova, ale vybrat si může kdokoli. Často se zde objevuje i dětské oblečení, které využijí maminky s dětmi, občas sem lidé nosí nevhodné dárky či nenošenou obuv.

Každá skříň má svého správce, který ji udržuje v pořádku. Řádně uklizená skříň a její okolí je základním předpokladem toho, že bude tolerována a využívána. První skříň jsme zprovoznili před čtyřmi lety v Praze na Těšnově. Od té doby se myšlenka rozšířila nejen po hlavním městě, ale inspirovala dobrovolníky po celé republice. Jejich aktuální přehled najdete na [facebooku](#) Veřejná šatní skříň, kde sdílíme všechny podobně zaměřené projekty. Nechceme mít monopol na všechny skříně v Praze nebo v ČR, naopak, snažíme se inspirovat další a sdílíme své know-how. V Praze funguje skříň v ulici Zelenky Hajskeho na Žižkově, na Pankráci u Café Na půl cesty, věšáky „Nahod' berou“ na tramvajové zastávce Vltavská a zcela nově v areálu Psychiatrické nemocnice Bohnice.

Máme velké plány do budoucna. Chceme vylepšovat design skříní a pomáhat s jejich umístováním. Rádi bychom, aby se skříně staly běžnou součástí městského mobiliáře.

Příspěvek na provoz Veřejných šatních skříní můžete darovat na webu [darujme.cz](#). Děkujeme!

Koordinátor projektu: Vojtěch Sigmund

Tým: Markéta Jestřábová, Julia Niklasson, Anna Sigmundová

Zažít město jinak v podchodech pod Hlávkovým mostem 2018

Již tradiční podzimní sousedské odpoledne v podchodech na Vltavské. Loni jsme v tomto labyrintu instalovali Orientační systém, letos byl program zaměřený na oživení místa, upozornění na nedostatečné osvětlení v podchodech, proměnu centra Prahy a problematiku bezdomovectví.

Tradiční hlavní myšlenkou bylo vytvoření kulturní platformy, kde se neformálně setkají lidé bez domova a lidé s domovem.

Dále proběhla vernisáž výstavy Praha – moje město (otevřená fotografická výzva), ve které účastníci dokumentovali proměnu města vlivem turismu.

Navázala vernisáž výstavy Ateliéru radostné tvorby, což je nezisková organizace, která nabízí trávení volného času spojeného s tvorbou obrazů všem, včetně seniorů a lidí s postižením. Umění tak ateliér vnímá jako společnou řeč pro všechny.

Děti měli možnost si vytvořit lampióny z recyklovaného materiálu, se kterými se pak uskutečnil průvod, abychom upozornili na nedostatečné osvětlení v této části veřejného prostoru.

Završením akce byla prohlídka pod vedením pana Václava z Pragulic po okolí.

foto: Anna Šolcová

Letošní Zažít město jinak se povedlo, během celého odpoledne byla v místě přátelská atmosféra. Pomohlo i občerstvení, které spolek nabízel – pro děti domácí limonády a pro dospělé mok z pivovaru Chřín.

Koordinátor projektu: Vojtěch Sigmund

Tým: Vojtěch Sigmund, Julia Niklasson, Markéta Jestřábová, Karolína Kripnerová

3, 2, 1, ...Wave! – projekt pro otevřenou výzvu festivalu Landscape 2018

Zareagovali jsme na open call festivalu krajinářské architektury, který se zaměřoval na návrh site-specific projektů a instalací v oblasti Karlína a Žižkova. Vybrali jsme si malý cíp travnaté plochy těsně vedle kolejíště u pražského Hlavního nádraží. Toto přehlížené místo jsme se jednoduchými zásahy pokusili „zviditelnit“ pro veřejnost a vytvořit prostor pro prchavou, ale intenzivní interakci pěší veřejnosti a cestujících ve vlaku prostřednictvím vzájemného zamávání.

**Iniciování
a realizování projektů
ve veřejném prostoru**

I když pro námi zpracovanou lokalitu nakonec odbornou porotou nebyl vybrán vítězný návrh, měli jsme možnost na zajímavém zadání krátce a intenzivně prověřit naši týmovou spolupráci.

Koordinátor projektu: Martin Chudíček

Tým: Jana Mercogliano, Martin Chudíček, Julia Niklasson, Anna Sigmund

Festival We Love Public Space v Rotterdamu

Architekti bez hranic byli pozváni na holandský festival oslavující veřejný prostor, který je podle slov organizátorů „zrcadlem společnosti“ a „místem, kde probíhá naše každodenní kulturní interakce“. ABH prezentovali realizaci Orientačního systému v podchodech pod Hlávkovým mostem a stručně také další aktivity Architektů bez hranic.

Prezentace

foto: Stijn Brakkee

Festival byl kromě přednášek a diskuzí architektů a designérů, ekologů a dalších odborníků zabývajících se veřejným prostorem také plný workshopů, performancí pro všechny se zájmem o bohatší život ve městě. Přednášející byli jak z Nizozemí, ale taky z jiných částí světa, například z Kolumbie, Německa a Česka.

Koordinátor projektu: Jakub Mikuláščík

Přednášející: Jakub Mikuláščík, Karolína Kripnerová

Den architektury Jeseník – debata o veřejném prostoru

Beseda na téma veřejného prostoru v salonku Hotelu Slovan na Masarykově náměstí, která proběhla v rámci Dne architektury v Jeseníku. Do židlí pro hosty usedli architektka města Jeseník Sara Al-Wahaishi, spoluzakladatel pražského spolku Architekti bez hranic Vojtěch Sigmund či reprezentanti Šumperského okrašlovacího spolku v čele s předsedou Radkem Auerem. Hovořilo se například o tom, kdy do procesu plánování veřejného prostoru zapojit veřejnost samotnou – a zda by měla mít možnost například hodnotit architektonickou soutěž nebo vybírat, co bude zafinancováno v rámci participativního rozpočtu. Hosté přednesli svůj pohled na to, jak mohou veřejný prostor ovlivňovat jednotlivci a zda není praktičtější se sdružovat právě do spolku. Značná část diskuze byla nakonec věnována tématu bezdomovectví.

foto: Ondra Kozák

Moc děkujeme za pozvání!

Přednášející: Vojtěch Sigmund

321 Dílna

Najařetohotorokujsmebylivybránidopětidenníhoakcelérátoru 321 Dílna organizovaného Nadací Karla Janečka. Zajímali jsme se hlavně o rady pro udržitelnost projektů. A ujasnili si jednu věc: Neziskovka neznamená pracovat zadarmo. Zjistili jsme, že náš spolek potřebuje jasnou strukturu, že svou cílovou skupinu můžeme rozšířit i o komerční subjekty a že bychom své služby měli nabízet jako komplexní balíček. Zkušenosti z dílny byly následně předány i kolegům a byli provedeny první krůčky k jejich uvedení do reality.

Další úspěchy

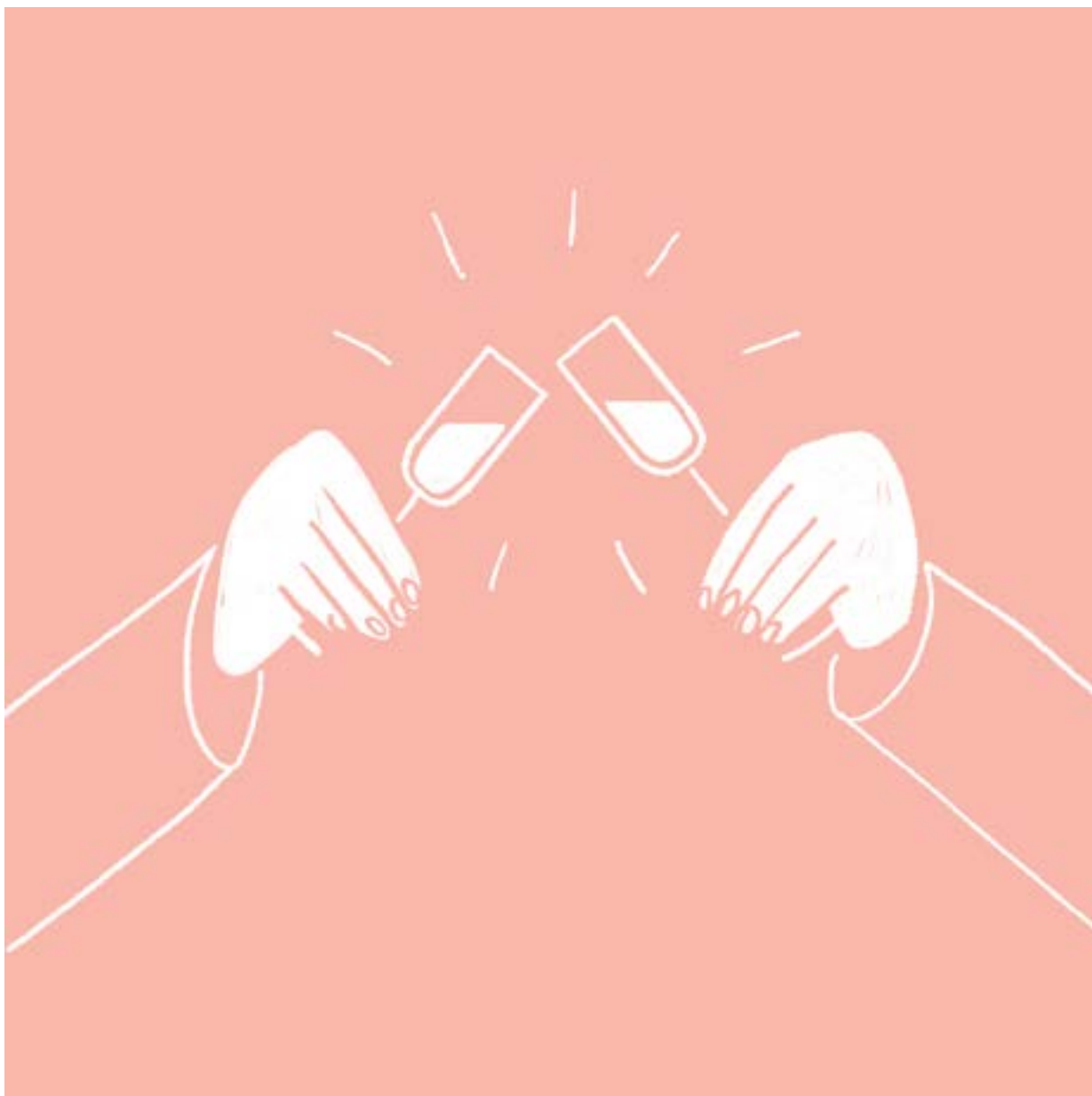
foto: Jan Tichý

Účast na akcelérátoru byla pro nás velkým přínosem. Děkujeme Nadaci Karla Janečka za skvělou organizaci!

Účastníci projektu: Alžběta Stodolová, Markéta Jestřábová

Vizuální identita

Spolek v roce 2018 výrazně vylepšil svou vizuální identitu. Povedlo se obstarat všem členům vizitky, vznikl web architektibezhranic.eu a díky krásným plakátům a bannerům Jakuba Mikuláščíka se podařilo zaujmout mnoho účastníků projektu Hranice architektury.

PF 2018, ilustrace: Jakub Mikuláščík

Spolupracujeme

V roce 2018 se podařilo navázat (či rozvinout) spolupráci s následujícími organizacemi:

Auto*mat

Armáda spásy

Archiweb.cz

Artyčok.TV

Bezdomovci, lidé jako my

Food not bombs

Hobohemia

Charita ČR

Jako doma

K srdci klíč

Městská část Praha 7

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Naděje

Pragulic

Přestupní stanice

Spolek Sudetikus

Ukradená galerie

Women Public Space

Mediální ohlasy a sledování dopadu

Během hlavního projektu roku 2018 Hranice architektury se podařilo zjistit, že jako informační kanál pro zainteresované lidi nejlépe funguje Facebook (68,8 %) a na druhém místě doporučení od přátel (40,6 %). Pouze 3% osob přilákal na akci tištěný plakát.

Zajímavá byla i statistika povolání, která účastníci diskusních večerů vykonávají. Vedle nejvyššího (a očekávaného) zastoupení studentů (16 %) si přišli večer s názvem Funkční turismus poslechnout administrátor, překladatel, redaktor, průvodce, pracující v CK a fyzik.

Facebook: Máme přes 1200 fanoušků a více jak 1300 sledujících.

Instagram: Máme 45 příspěvků a přes 200 sledujících.

Televize: Česká televize natočila se zakladateli spolku krátký medailonek pro pořad ArtZóna. Ke shlédnutí [zde](#).

Kamera dokumentující letošní Zažít město jinak se podívala i na Vltavskou. Ke shlédnutí [zde](#).

Diskusní večery Hranice architektury byly publikovány na platformě Artyčok.tv.

[Komericializace veřejného prostoru](#)

[Společenská odpovědnost architektury](#)

[Funkční turismus](#)

Rádio:

Vojtěch Sigmund hovořil o opatřeních proti lidem bez domova pro rádio Wave. K poslechu [zde](#).

Další webová média:

Zápisy ze všech proběhlých večerů cyklu Hranice architektury jsou k přečtení na serveru Archiweb.

[První diskuzní večer.](#)

[Druhý diskuzní večer.](#)

[Třetí diskuzní večer.](#)

[Čtvrtý diskuzní večer.](#)

Vojtěch Sigmund se sešel s redaktorkou serveru City dog a hovořili o Veřejných šatních skříních. Podrobnosti najdete [tady](#).

Foto: Citydog.cz

Redaktorka serveru Kreativní Česko požádala Architektury bez hranic o rozhovor. Více se dočtete [zde](#).

Vize pro rok 2019

V roce 2019 budeme pokračovat v projektu Hranice architektury. Jednak vydáním sborníku textů za rok 2018, ale i prací na novém ročníku. Také pokračují práce na odborné knize o Bezdomovectví a veřejném prostoru. Budeme rozvíjet i další edukační projekty – například o alternativních způsobech bydlení a přístupu k integraci lidí.

Velkým projektem ve veřejném prostoru je připravovaná studie rekonstrukce jednoho z azylových domů Naděje. Budeme pokračovat v projektu Veřejných šatních skříní i každoročním Zažít město jinak.

Co se týče organizace Architektů bez hranic, jednoznačnými cíli je zlepšit komunikaci a PR aktivity, fundraising, získávání dobrovolníků a pomocníků.

Orgány spolku a členové spolku

Nejvyšším orgánem spolku je členská schůze. Statutárním orgánem je výbor, který má dva členy: Ing. arch. Karolína Kripnerová a Ing. arch. Vojtěch Sigmund.

Předsedou revizní komise spolku je Ing. arch. Martin Chudíček, členové revizní komise jsou Ing. arch. Martin Chudíček, Ing. arch. Alžběta Stodolová a Bc. Julia Niklasson.

Spolek Architekti bez hranic měl ke konci roku 2018 následující aktivní členy:

Ing. arch. Martin Chudíček

Ing. arch. Markéta Jestřáblová

Ing. arch. Karolína Kripnerová

Ing. arch. Pavel Lejdar

MFA Jakub Mikuláščík

Bc. Julia Niklasson

Ing. arch. Anna Sigmund

Ing. arch. Vojtěch Sigmund

Ing. arch. Alžběta Stodolová

Hospodaření

Spolek Architekti bez hranic si vede transparentní účetnictví, které je veřejně přístupné na serveru Fio Banky. Novinkou roku 2018 je registrace na serveru Darujme.cz, který se stává vedle grantů novým zdrojem příjmů organizace.

Příjmy organizace v roce 2018:

Ministerstvo práce a sociálních věcí (Objednávka semináře a publikace na téma Bezdomovectví a veřejný prostor	...90.000,-
Nadace české architektury (Grant na realizaci projektu Hranice architektury)	...20.000,-
Auto*mat (Podpora organizace Zažít město jinak v podchodech pod Hlávkovým mostem)	...5.000,-
Darujme.cz (Dary donátorů na činnost Architektů bez hranic a konkrétních projektů)	...880,-

Výdaje organizace v roce 2018:

Realizace Semináře a první půlka prací na publikaci na téma Bezdomovectví a veřejný prostor zatím vyčerpáno	...22.500,-
Realizace projektu Hranice architektury	...20.000,-
Realizace Zažít město jinak včetně otevřené výzvy Praha – moje město?	...5.000,-
Webhosting a doména	...726,-
Registrace a roční poplatek na serveru Darujme.cz	...1.150,-

Stav účtu

Stav účtu k 1. 1. 2018	3.200,-
Stav účtu k 31. 12. 2018	74.900,-

Podpora a poděkování

Děkujeme Skautskému institutu za možnost pořádat v jejich prostorech cyklus Hranice architektury.
Děkujeme Elišce Stodolové za pomoc s texty.

Kontakt

Architekti bez hranic, z. s.
www.architektibezhranic.eu/
<https://www.facebook.com/architektibezhranic/>
<https://www.instagram.com/architektibezhranic/>
info@architektibezhranic.eu

Registrace 8. dubna 2017 u Městského soudu v Praze
Sídlo Archangelská 2, 100 00 Praha 10
Transparentní účet č. 2001215619 / 2010 (Fio banka)

Výroční zpráva spolku Architekti bez hranic za rok 2018
Redakce: Karolína Kripnerová
Foto: Jakub Linhart, Magdaléna Junger, Anna Šolcová
Grafická úprava: Jakub Mikuláščík

Architekti bez hranic
Výroční zpráva za rok 2018